

© Copyright for Polish edition by Bartosz Goździeniak

Data: 7.09.2016

Tytuł: Zaawansowana gramatyka okresów warunkowych

Autor: Bartosz Goździeniak

e-mail: bgozdzieniak@gmail.com

Darmowy artykuł, opublikowany na:

www.fluent.com.pl

Niniejszy artykuł może być kopiowany oraz dowolnie rozprowadzany tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez Autora oraz pod warunkiem podania informacji o jego źródle. Jakikolwiek zmiany w zawartości artykułu są zabronione bez pisemnej zgody Autora. Odsprzedaż artykułu zabroniona.

Dystrybucja w internecie:

<http://www.fluent.com.pl/index.php/artykuly>

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

Długo zastanawiałem się, czy pisać ten artykuł. Z jednej strony jest to wiedza mocno zaawansowana, z drugiej sprawia mi wiele radości. Zdecydowałem więc, że podzielę się moją przyjemnością z czytelnikami, może któremuś z nich bardzo się spodoba i pobudzę w nim pasję?

Trochę teorii

Co rozumiem pod pojęciem zaawansowanej gramatyki okresów warunkowych? Wróćmy do podstaw. Każde zdanie składa się z dwóch części: zdania z **if** oraz zdania z przecinkiem. W zależności od tego, o jakim czasie rzeczywistym mówimy, użyjemy odpowiedniego czasu gramatycznego. Mówiąc o **przyszłości** stosujemy **Present Simple** oraz **Future Simple (will)**, o **teraźniejszości** - **Past Simple** oraz **would**, o przeszłości - **Past Perfect** oraz **would have**. Pora na małe czary mary; tak naprawdę, gdy mówimy o przyszłości możemy użyć każdego czasu gramatycznego, który ma w nazwie **Present** oraz każdego, który ma w nazwie **Future**. Dalej, mówiąc o teraźniejszości użyjemy czasów z **Past** (tylko!) w nazwie oraz „would” (tutaj bez zmian), a o przeszłości tych z **Past Perfect** w nazwie i „would have” (tutaj również bez zmian). Podsumujmy:

Trzeci okres warunkowy (3rd conditional)

przeszłość

zdanie z if

Past Perfect

Past Perfect Continuous

zdanie z przecinkiem

would have

Drugi okres warunkowy (2nd conditional)

teraźniejszość

zdanie z if

Past Simple

Past Continuous

zdanie z przecinkiem

would

Pierwszy okres warunkowy (1st conditional)

przyszłość

zdanie z if

Present Simple

Present Continuous

Present Perfect

Present Perfect Continuous

zdanie z przecinkiem

Future Simple

Future Continuous

Future Perfect

Future Perfect Continuous

Nie trudno zauważyć, że najwięcej radosnej zabawy mamy z pierwszym okresem warunkowym. Co więcej, zamiast słówek „will” i „would” możemy użyć innych czasowników modalnych: „can”, „may”, „might”, „should” oraz „could”.

Przykłady zdań

Każdy czas gramatyczny opisywałem już dokładnie w poprzednich moich artykułach. Tutaj skoncentruję się na podaniu takich przykładów, które zobrazują różnice w użyciu czasów gramatycznych w odpowiednich częściach okresu warunkowego. Podam je z tłumaczeniem na język polski.

Trzeci okres warunkowy

→ *Gdybym nie pojechał do Warszawy, nie spotkałbym Anny.*

→ *If I hadn't gone to Warsaw, I wouldn't have seen Anna.*

→ *Gdybym nie jechał przez 3 godziny w korku, nie spóźniłbym się na samolot.*

→ *If I hadn't been driving in the traffic jam for 3 hours, I wouldn't have missed the flight.*

Drugi okres warunkowy

→ *Gdybym miał samochód, nie jechałbym pociągiem.*

→ *If I had a car, I wouldn't take the train.*

- *Gdybym jechał samochodem, słuchałbym muzyki klasycznej.*
- *If I was driving a car, I would listen to classical music.*

Pierwszy okres warunkowy

- *Jeśli jutro będzie padał śnieg, pojedziemy w góry.*
- *If it snows tomorrow, we will go to the mountains.*

- *Jeśli jutro będzie padał śnieg, będziemy jeździć na nartach.*
- *If it snows tomorrow, we will be skiing.*

- *Jeśli jutro będzie padał śnieg, napada go 50 cm do naszego przyjazdu.*
- *If it snows tomorrow, 50 cm will have fallen by the time we arrive.*

- *Jeśli jutro będzie padał śnieg, będzie padał przez 3 godziny do naszego przyjazdu.*
- *If it snows tomorrow, it will have been snowing for 3 hours by the time we arrive.*

- *Jeśli jutro o 8 rano będzie padał śnieg, pojedziemy w góry.*
- *If it is snowing at 8 am tomorrow, we will go to the mountains.*

- *Jeśli jutro o 12 w południe będzie padał śnieg, będziemy jeździć na nartach.*
- *If it is snowing at 12 noon tomorrow, we will be skiing.*

- *Jeśli jutro o 12 w południe będzie padał śnieg, do 14 napada go bardzo dużo.*
- *If it is snowing at 12 noon tomorrow, it will have snowed a lot by 2 pm.*

- *Jeśli jutro o 14 będzie padał śnieg, będzie padał od ponad 6 godzin.*

→ *If it is snowing at 2 pm tomorrow, it will have been snowing for over 6 hours.*

→ *Jeśli jutro napada śnieg, pojedziemy w góry.*

→ *If it has snowed tomorrow, we will go to the mountains.*

→ *Jeśli jutro napada śnieg, będę o tej porze jeździł na nartach/*

→ *If it has snowed, I will be skiing this time tomorrow.*

→ *Jeśli jutro napada śnieg, do wieczora pojeżdżę na nartach.*

→ *If it has snowed tomorrow, I will have skied by the evening.*

→ *Jeśli jutro napada śnieg, do wieczora pojeżdżę na nartach przez 6 godzin.*

→ *If it has snowed tomorrow, I will have been skiing for 6 hours by the evening.*

→ *Jeśli jutro o 12 będzie padał śnieg przez 6 godzin, pojedę w góry.*

→ *If tomorrow at 12 noon it has been snowing for 6 hours, I will go to the mountains.*

→ *Jeśli jutro o 12 będzie padał śnieg przez 6 godzin, o tej porze będę jeździł na nartach.*

→ *If tomorrow at 12 noon it has been snowing for 6 hours, I will be skiing at this time.*

→ *Jeśli jutro o 12 będzie padał śnieg przez 6 godzin, do wieczora pojeżdżę na nartach.*

→ *If tomorrow at 12 noon it has been snowing for 6 hours, I will have skied by the evening.*

→ *Jeśli jutro o 12 będzie padał śnieg przez 6 godzin, do wieczora pojeżdżę na nartach przez kolejne 6 godzin.*

→ *If tomorrow at 12 noon it has been snowing for 6 hours, I will have been skiing for the next 6 hours by the evening.*

Inwersja

Każdy język dąży do maksymalnej prostoty wypowiedzi, tzn. zdania powinny być krótkie i nieść możliwie najwięcej informacji. W myśl tej zasady, Anglicy stwierdzili, że w okresach warunkowych jest za dużo „if” i że trzeba coś z tym zrobić. Zrezygnowali więc z tego słówka i zastąpili go **inwersją**, czyli zjawiskiem, w którym **czynność wykonywana** (co robi?) stoi **przed wykonawcą czynności** (kto?). Co więcej, ponieważ w pierwszym okresie warunkowym inwersja ta brzmiała jakoś dziwnie, zdecydowali się na użycie słówka „*should*”. Proszę porównać zdania warunkowe bez inwersji i z inwersją.

→ *If it rains tomorrow, I will stay home.*

→ *Should it rain tomorrow, I will stay home.*

→ *If I were in your shoes, I would stay home.*

→ *Were I in your shoes, I would stay home.*

→ *If Jack hadn't helped us, we would have missed the plane.*

→ *Hadn't Jack helped us, we would have missed the plane.*

But for

Proszę zwrócić uwagę na ostatni przykład. Jest to zdanie w trzecim okresie warunkowym, w którym mówimy o tym, że Jack nam pomógł i gdyby nie on, uciekłby nam samolot. Gdy chcemy wyrazić myśl, że **gdyby nie coś** (nigdy gdyby nie ‘ja’), w trzecim okresie warunkowym, używamy wtedy zwrotu „*but for*”. Ponadto, zwrot ten zastępuje całe zdanie z *if*. Proszę przestudiować przykłady:

→ *If Jack hadn't helped us, we would have missed the plane.*

→ *But for Jack, we would have missed the plane.*

→ *But for Jack's help, we would have missed the plane.*

→ *If it hadn't rained, we would have had a barbecue.*

→ *But for the rain, we would have had a barbecue.*

→ *If Jennifer hadn't fallen in love with Tim, he would have been lonely all his life.*

→ *But for Jennifer's love, Tim would have been lonely all his life.*

Widać wyraźnie, że jedyne, na co musimy uważać, to zdanie z przecinkiem oraz fakt, iż po „but for” używamy rzeczowników (Jack, Jack's help, rain, Jennifer's love).

Mam nadzieję, że artykuł ten jest dla moich czytelników ciekawy. Nie omawia on rzeczy, które są niezbędne, ale może chociaż trochę przekonuje, jak wiele zabawy można mieć z gramatyką angielską. Wystarczy tylko trochę pomyśleć i trzymać się zasad, by wyruszyć w tę wspaniałą podróż.